22 jaar — N. 1 Prijs per nummer : voor België 5 centiemen, voor den Vreemde 5 centiemen Telefoon : Redactie 347 - Administratie 2345 Zater- en Zondag 1-2 JANUARI 1916

Drukker-Uitgeefster
Maatschappij HET LICHT
bestuurder:
DE VISCH, Ledeberg-Gent

REDACTIE ..
ADMINISTRATIE
JAN. 29, GENT

VOORUIT

Orgaan der Belgische Werkliedenpartij. — Verschijnende alle dagen.

ABONNEMENTSPRIJS.
BELGIE
Drie maanden . . . . . Fr. 3.25
Zes maanden . . . . . fr. 6.50
Een jaar . . . . . fr. 12.50
Men abonneert zich op alle postbureelen
DEN VREEMDE
Drie maanden (dagelijksche verzending) . . . . . fr. 6.25

Bekendmakingen

VERORDENING

Art. 1. — De door verordening van 8 November 1915 (Nr. 72 van het Verordeningsblad voor het Etappengebied van het 4e leger) tot 31 December 1915 verlengde termijn voor protestopmaken en andere tot vrijwaring van verhaal noodige rechtshandelingen wordt tot 31 Januari 1916 verlengd.

Art. 2. — De verordening van den koning der Belgen van 3 Augustus 1914 betreffende het verstrijken van banktegoed blijft met de beperking welke zij door de verordening van den koning der Belgen van 8 Augustus 1914, en met de uitbreiding, welke zij door de verordening van 8 November 1915 (Nr. 72 van het Verordeningsblad voor het Etappengebied van het 4e leger) verkregen heeft, tot 31 Januari 1916 van kracht.

A. H. Qu., den 13 December 1915.

Der Oberbefehlshaber,
(get.) Herzog Albrecht von Württemberg.

* * *

VERORDENING

I. — Alle voorraden van gedroogde suikerijpeëen (suikerijboonen) van den ouden en van den nieuwen oogst zijn in beslag genomen. Iedere beschikking er over is verboden.

II. Groene suikerijwortelen mogen ALLEEN GEDROOGD worden; inzonderheid is het vervoederen ervan verboden.

III. — Het verbranden (roosten) is verboden zonder toelating der Etappeninspektion, in 't operatiegebied van 't Armee-Oberkommando (Landwirtschaftliche Betriebsstelle).

Dit verbod beteft ook die eigenaars van droogerijen, welke door hun zelf gedroogde suikerijpeëen in eigene fabrieken bewerken. Ook degenen, welke reeds de toelating tot verbranden verkregen hebben, moeten opnieuw toelating aanvragen.

IV. Wie voorraden van gedroogde suikerijen in bewaring heeft, is verplicht de hoeveelheden, voorhanden zijnde den 5 Januari 1916, met opgaaf van den eigenaar en van de bergplaats aan de Orts- of Etappenkommandantur, in wier district de bergplaats zich bevindt, tot den 10 Januari 1916 te melden.

De Ortskommandanturen zenden de aan haar ingediende opgaven van voorhanden zijnde voorraden tot den 1 Januari 1916 door aan het Armee Oberkommando (Landwirtschaftliche Betriebsstelle), de Etappenkommandanturen op 't zelfde tijdpunt aan de Etappeninspektion.

V. — Alle voorraden van gedroogde suikerijpeëen moeten worden geleverd aan de centraal-inkoopsmaatschappij (Zentral-Einkaufsgesellschaft) te Brussel, vertegenwoordigd door de firma S. G. Kaufmann te Gent, Statie Gentbrugge-Zuid. De hoogste prijs voor gedroogde suikerijpeëen van beste kwaliteit is bepaald tot 25 frank per 100 kilo.

Zijn uitgezonderd van de leveringsplicht, droogers, voor zoover hun door het Armee-Oberkommando, betrekkelijk door de Etappeninspektion, toegestaan is, door hun zelf gedroogde suikerijpeëen verder te bewerken. De hoeveelheden bewerkte suikerij, noodig voor de behoeften der bevolking, worden door de belgische fabrikanten voor den kleinhandel geleverd.

VI. — Met ten hoogste 10.000 mark geldboete of ten hoogste één jaar gevangenis, of met geldboete EN gevangenis tot hetzelfde bedrag wordt gestraft:

1. Wie de bepalingen I, II en III overtreedt,

2. Wie zijne voorraden niet, niet stipt op tijd of onjuist opgeeft.

3. Wie zijne voorraden, in spijt van eene aanmaning door de Orts- of Etappenkommandantur, niet aan de centraal-inkoopmaatschappij, vertegenwoordigd door de firma S. G. Kaufmann te Gent, levert.

De voorraden in kwestie worden aangeslagen.

VII. — Bevoegd zijn de Duitsche militaire besturen en de militaire rechtbanken.

A. H. Q., den 20 December 1915.

Der Oberbefehlshaber,
(get.) Herzog Albrecht von Württemberg.

NIEUWJAAR - NIEUWJAAR!

Het oud jaar is ten einde en het nieuw jaar treedt in.

Vooraleer onze lezers, vrienden en partijgenoten te overstelpen met wenschen voor het jaar 1916 dat wij intreden, verlagen wij een woord te spreken over het jaar dat komt te eindigen.

Negentien honderd en vijftien, wij moeten het niemand leeren, was een jaar van oorlog.

Helaas een oorlog van eene uitgestrektheid eenen duur, zooals er misschien geen tweede voorbeeld in de geschiedenis voorkomt.

Die toestand heeft onvermijdelijk medegebracht wat alle oorlogen voor gevolg hebben, namelijk werkloosheid, ellende, verarming of minstens kolossale achteruitgang van handel en nijverheid.

Op zedelijk gebied zijn de uitslagen niet minder bedroevend. Bij een aanzienlijk deel der bevolking in alle landen die het voor andere volkeren gesteld en de kiemen van chauvinisme zijn gezaaid die later tot nieuwe verwikkelingen kunnen aanleiding geven.

Het is om te zuchten en te wanhopen aan de toekomst.

Gelukkelijk mogen wij met fierheid en geluwijten op een ander verschijnsel van hoge en verheugende beteekenis.

Wij bedoelen de houding der werkende klasse en van de socialistische partij.

Te midden der anarchie, te midden der armode, terwijl hunne zonen vielen, bleven de werklieden bedaard en kalm. Geen haat, geen woord, geen teeken van moedeloosheid of wanhoop was bij hen te beeuren.

Is dit groot bewijs van bewustzijn, van macht.

Het is een bewijs dat de werkende klasse zich verzekerd is dat niet alleen betere dagen zullen aanbreken, maar dat het socialisme eens zal triomfeeren en den internationalen vrede op stevige en onverbreekbare basis zal vestigen, waar de burgerlijke en de kerkelijke machten niet gekund hebben.

Maar een ander, dubbel feit sterkt en verblijd ons.

Blijft de werkende klasse kalm te midden dezer erge beproeving, zij deed meer. Zij redeneerde en het gevolg was eene toenadering tot het socialisme.

Wij stellen dat vast door den aanzienlijken aangroei van lezers van **Vooruit**, onze dagelijksche trekking verviervoudigde en al onze vereenigingen die talrijke dagen klimmen in buitengewone evenredigheden, 't is te zeggen die zich niet voordoen in normale tijdstippen.

En dat gelukkig verschijnsel wordt volledigd door de toenadering van een deel der burgerij, dat onze bladen leest en onze lokalen bezoekt, kortom, dat lust vertoont om tot ons te naderen, ons beter te leeren kennen en de blinde, fanatieke vijanden niet meer te blijven die zij vroeger waren.

Hetzelfde gebeurt met de buitenbevolking, die ons en onze schriften ontvangt, wel is waar met nieuwsgierigheid, maar ook juist daardoor ons meer en meer sympathiek wordt.

Neemt men al deze feiten samen, dan moet men erkennen dat te midden van dien rampzaligen oorlog, het socialisme is opgerezen, voor de oogen van duizenden als het reddend beginsel, in eene wereld waar het kapitalisme zooveel klassenhaat had ontstoken en waar het den mensch tot een vijand van den mensch had gemaakt.

* * *

Mogen wij in dergelijke omstandigheden het nieuwe jaar dat wij intreden, beschouwen als een ongeluksjaar?

Neen, partijgenooten! Wij treden het in, vervuld met meer hoop, versterkt als wij zijn in ons geloof, meer dan ooit verzekerd van onzen eindtriomf.

Alles zegt het ons! Het socialisme heeft gezegd : komt tot mij, gij die belast en beladen zijt en ik zal u verkwikken!

Zij zijn gekomen en zij zijn verkwikt en getroost geworden; zij hebben geleerd te gelooven en te hopen in eigen kracht en in eigen macht.

En onze klasse ontbrak niets anders dan dat om hare redding te bespoedigen, om niet meer te twijfelen aan hare redding.

Maar dat geloof mag geen dood geloof wezen. Het moet een werkend, handelend geloof zijn, vol leven, vol geestdrift, vol overtuiging en ijver voor de propaganda voor onze beginselen.

Wat gewonnen werd, moet gewonnen blijven.

Wat nog niet gewonnen werd, moet en zal gewonnen worden.

Onze tegenstrevers die onverbiddelijk zijn en niet te bekeeren, moeten beschaamd tot zwijgen gebracht worden.

Ehwel, mannen en vrouwen, dat is uw en ons werk.

Boeken, brochuren, bladen lezen en doen lezen is goed, voordrachten bijwonen dat is uitstekend, maar daarboven staat er iets dat beter, doeltreffender en meer afdoende werkt.

't Is de persoonlijke propaganda van mensch tot mensch, van gebuur tot gebuur, van werkgezel tot werkgezel.

Als dat met liefde en kennis gedaan wordt, dan is er niets daartegen bestand.

En hebben wij dit jaar onzen partijbilan met schitterende uitslagen gesloten, wij zullen hem toekomend jaar nog schitterender sluiten en volop een kreet van triomf mogen aanheffen.

't Is in die hoop dat wij niet aarzelen met U een gelukkig Nieuwjaar te wenschen.

Volgt onzen raad, vrienden en vriendinnen, gij hebt er u altijd wel bij bevonden.

Volgt hem getrouwer dan ooit, 't is de zoetste wraakneming voor al uw lijden en al uw verdriet, dat gij, die onschuldig zijt aan deze wereldramp, onderstaan hebt.

F. H.

Na nog een jaar van bloedvergieten!

Gaf 1914 ons vijf maanden van allerhande oorlogswee, 1915 heeft geen uur deze ijselijkheden doen vergeten. En alhoewel de gezichteinder nog even somber, nog evenzeer door den geur van bloed en kruitdamp wordt bezwangerd, dat tot nu toe niets het staken dezer millioenen-menschenmoord laat vernopen, herhalen we met den aanvang van 1916 denzelfden nieuwjaarwensch als voor 1915 aan al onze partijgenooten, getrouwe lezeressen en lezers : **Hoop ! Hebt moed !**

De bloedige wereldkrijg heeft gedurende het in smart en tranen gestikte verloopen jaar vele offers gevergd : wij groeten eerbiedig en diep allen die vielen. Zij stortten smakkend neer als slachtoffers van een wereldkanker welke wij, Sociaal-demokraten, uitroeien willen en waartoe wij onophoudend de gansche menschheid hebben opgeroepen. Onze stem was nog te jong en te zwak om het ganschc geslachtofferde volk aan eeuwenoude overheerschende machten te ontrukken. De ramp brak uit ondanks onzen tegenweer : in 't belang van het alle overheerschende imperialisme moest [illegible] is, gezegend [illegible] zijne Kerk.

Vijftien volle maand van menschenuitmoording! Het is de ziel van een toekomstig geslacht welke in hare oorluiking wordt geknakt en niet meer herstellen kan.

Vijftien volle maanden van verwoesting, brand en kapitalenverspilling !...

Was het om tot zulken uitslag te komen dat kapitalisten zelf hun geld, geleerden hunne wetenschap, uitvinders hun vernuft, proletariërs met geest en hand alles geven moesten wat in hen stak aan energie, kennis en opoffering?

Cruwelijk is het te denken dat eene heerschende maatschappij zoo wreedbrutaal, zoo bloeddorstig-slecht, zoo pretentieus-dom en zoo fanatiek-godsdienstig zijn kan.

Deze door een handsvol individuen bestierde samenleving heeft naast hare opeenhooping van rampen hare onbekwaamheid bewezen, tevens onwaardig nog langer den naam van wereldregeerders te dragen.

Het is de almacht van de kapitalistische klasse die de schuld was van de bloedramp ; het is haren zucht om nog meer te onderdrukken, te bezitten en te beheerschen dat den aanstoot tot den wereldbrand gaf. Uitbreiding van grondbezit is vermeerdering van kapitalen, leidt tot meer tyranisme ; daarbuiten gaat men niet, en 't is daartegen dat de sociaal-demokratie haren onverbiddelijken kamp voert.

Te midden dezer menschenslachting, verrietiging van kunst en zeden is alleen het socialistisch beginsel groot gebleven, gestegen aan invloed, dieper vastgeankerd in den geest der menschen.

Het is de sociaal-demokratische maatschappelijke wetenschap welke de triomfeerster is op de verouderde ideeën van den strijd om bezit en regeeren, net is de theorie der maatschappelijke rechtvaardigheid, gelijk- en broederlijkheid die deze van de zelfzucht en het elk voor zich zelf smachten zal.

Heeft maar één burger-staathuishoudkundige, één geleerde, één kapitalist, één imperialist het beproeft te bewijzen WAAROM de oorlog gaat? WAAROM de menschenslachting en wereldsche ondergang noodzakelijk is? Neen, niet één! Omdat hij het ellendige en verachtelijke van het tot heden heerschende maatschappelijke systeem aan de kaak stellen moet.

Het zijn wij alleen, sociaal-demokraten, die de sociale wonde hebben blootgelegd en ontleed.

Daarom, geachte lezeressen en lezers, partijgenooten en geestesverwanten : Wanhoopt niet in den einduitslag der huidige periode van w[illegible] en ellende.

1915 heeft ons geen enkel uur van gelu[illegible] en wede geschonken ; enkel [illegible] kortstondige [illegible]

Maar ook geen enkel oogenblik van wanhoop of van moedeloosheid is over ons hart gegaan. Met hart en ziel staan we steeds naast diegenen welke hun bloed veil geven. Geen oogenblik gaan onze ideeën van hen af, in de vaste overtuiging hen éénmaal allen als slachtoffers van dezelfde maatschappij te mogen begroeten en met hen als ware broeders voor eenzelfde ideaal saam te werken.

En om dit alles, in naam der heilige verzekering dat de eindoverwinning aan de sociaal-demokratie is, roepen wij U toe : Hoop! Heb moed!

Veel, zeer veel is er reeds geleden geworden, nog inge dagen staan ons te wachten. Maar met ons ideaal van rechtvaardigheid en menschelijkheid voor oogen, door ons bewustzijn gesterkt, zullen we de sombere dagen met wilskracht en vol opoffering doorworstelen, en dan met nieuwe moed den eindkamp voor eene duurzame ALGEHEELE Wereidvrede aan te gaan.

Wij wenschen en willen niet alleen een stilstand van wapens in den oorlog welke ons nu gruwen doet, maar wij ijveren opdat de gedurige en onophoudende oorlog van klasse tegen klasse, van bezitter tegen niet-bezitter, van patroon tegen werkman voor eeuwig van het Wereldtooneel verdwijne.

Hoop en moed dus, zusters en broeders in de treurige dagen die ons nog te wachten staan, en sterkt U evenals wij in ons duurbaar beginsel van Welstand, Broederlijkheid en Wereldvrede !

Dat is onzen nieuwjaarwensch voor 1916.

R. V.

De Kerstrede van partijgenoot J. H. Schaper

In Nederland is het, evenals in alle protestantsche landen, de gewoonte het Kerstfeest plechtig te vieren. Onze Hollandsche partijgenooten houden dan ook jaarlijks dergelijke vergadering, en tot nu toe was het onze voorman P.-J. Troelstra geweest, die de gelegenheidsrede hield. Zooals men weet is Troelstra erg ziek en bevindt hij zich in Zwitserland. Het was partijgenoot J. H. Schaper, onder-voorzitter der Hollandsche Kamer, die Troelstra verving.

Daar het Paleis voor Volksvlijt nog steeds wordt gebruikt als huisvesting voor het landweerdepot, waren dit jaar weder de beide zalen van Bellevue afgehuurd.

Als onderwerp voor zijn rede had Schaper gekozen : Vooruitzichten in donkere dagen.

Vóór de opening van de bijeenkomst gonsde nu en dan zachtkens de «Internationale» door de ruimte.

De voorzitter, Ed. Polak, zeide in zijn openingswoord, dat dit jaar opnieuw is gebleken, dat de vredesleus der Christenen langen is. Het geluid der Kerstklokken wordt overstemd door het gebulder der kanonnen. Ons land is nog voor de gruwelen van den oorlog gespaard gebleven, maar de ellende van het volk is niettemin groot en ter leniging van dien nood zal de S.D.A.P. blijven strijden.

Spreker sprak vervolgens, onder luide toejuichingen, een wensch uit voor het spoedig herstel van partijgenoot Troelstra en gaf daarna het woord aan gezel Schaper.

«In het oude boek Jesaja», aldus ving deze aan, « staat geschreven : « Wachter, wat is er van den nacht? » en het antwoord luidt : « De morgen is wel aangebroken, maar het blijft nog duister. » »

Deze woorden zijn ook thans in dezen oorlogstijd toepasselijk. Nog steeds blijft het duister. Millioenen mannen liggen in de loopgraven, wachtende om hun medemenschen te dooden, als de gelegenheid gunstig is; andere millioenen loopen rond, voor hun leven verminkt. De ellende waart overal en al zijn sommigen misschien angstig, dat de vrede «losbarst», omdat dan hun winsten verminderen, voor de groote massa zijn nu de tijden duister.

Weer zijn de Kerstoffers in de kerken gebracht, maar de woorden van Tollens, ook door Multatuli aangehaald, gelden ook nu:

« Maar God met zooveel leed begaan,
» Nam de offers van dien dag niet aan. »

De pogingen van den paus, om tijdens de Kerstdagen het vechten te staken, zijn mislukt; het Christendom is hier machteloos gebleken.

De oorlog woedde dus door en de oorlogslasten worden steeds zwaarder, tijden van grooten druk staan te wachten. En deze lasten zullen, in den vorm van belastingen, grootendeels worden afgewenteld op de toch al zoo zwaar beproefde arbeiders.

Als deze oorlog voorbij is, zullen misschien nieuwe milliarden worden gevraagd, ten behoeve van nieuwe bewapening. Maar daartegenover zal tevens een toenemende invloed van het socialisme volgen.

Zij, die, verminkt of gezond, van de slagvelden terugkeeren, zullen de ellende van het militarisme meer dan ooit begrijpen en met nieuwe kracht den strijd voor de democratie aanbinden.

Het woord van het Kamerlid, den heer Van der Voort van Zijp, dat velen zich afwenden van de socialistische ideeën, zal onwaar blijken.

Deze oorlog is het gevolg van het geheim van de democratie in de regeeringen en het geheim werken van de diplomatie [illegible] [illegible] onder [illegible] log komen. Maar nu wordt nog steeds de democratie overschaduwd door het militarisme.

Het is de roem van het socialisme, dat in alle landen vóór het uitbreken van den oorlog de sociaal-democraten hebben geprotesteerd tegen den oorlog.

Schaper bestreed de uitlating van enkele niet-socialisten, dat er ook onder het socialisme oorlog zal zijn. « Dat is niet waar », zeide spreker. Wel zal er onder het socialisme ruilhandel noodig zijn, maar deze zal nooit behoeven te leiden tot oorlog, omdat in dezen ruilhandel de verschillende partijen geen uiteenloopende belangen zullen hebben.

Hoe ook aan de socialistische beginselen wordt geknabbeld, zij zijn, ondanks den oorlog, onaangetast gebleven. En na den oorlog zal het socialisme sterk zijn voor den strijd ten behoeve van de democratie. Nederland heeft in dezen strijd een groote taak te vervullen.

In Nederland is op het oogenblik het vaandel verplaatsen naar Zimmerwald, socialisme en het is noodig te zorgen, dat dit vaandel hier blijft. Sommigen willen dat vaandel verplaatsen naar Zimmerwald, maar dat mag niet; niet dat spreker Zwitserland het Internationaal bureel niet gunt, integendeel, als het noodig is voor de Internationale het bureel naar Zwitserland te verplaatsen, dan moet dat gebeuren, maar nu staat het anders. Het comiteit in Zimmerwald houdt in zich het gevaar voor tweedracht in de sociaal-democratie, en deze tweedracht moet voorkomen worden.

Zooals de zaken thans staan, moet de Internationale niet willen ingrijpen in de toestanden in de oorlogvoerende landen. In ieder land heeft de sociaal-democratie een bijzondere strijd te voeren en die strijd moet in elk land zelf worden uitgestreden.

Spreker herinnert er aan, dat de S. D. A. P. dit jaar, 21 Augustus, meerderjarig is geworden; 21 jaar geleden is zij opgericht. Zij is opgericht in het teeken van het algemeen kiesrecht. De kiesrechtstrijd is sedien tijd gevoerd en is de hoofdleuze van de S. D. A. P. geweest. Nu is de partij op het punt iets te bereiken, nog wel niet alles, omdat de voorgestelde grondwetsherziening nog geen algemeen actief vrouwenkiesrecht in het vooruitzicht stelt, maar wat deze herziening belooft, is reeds veel gewonnen.

Maar de voorstellen zijn nog niet aangenomen en daarom mag de S. D. A. P. haar strijd voor het algemeen kiesrecht niet laten varen. Het is een valsche leuze te zeggen, dat de kiesrechtstrijd moet worden ten achter gesteld voor hoogere belangen, namelijk het herstel van de Internationale. Het zou een te mooie oorlogswinst voor de kapitalisten zijn, als nu, tengevolge van de tijdsomstandigheden, de S. D. A. P. haar kiesrechtstrijd minder krachtig zou voeren.

De S. D. A. P. is in de 21 jaren van haar bestaan sterk in macht toegenomen. De partij, die enkele jaren geleden nog niet in tel was, heeft nu zelfs een ondervoorzittersplaats in de Tweede Kamer verovord.

Spreker wijdde dan uit over den binnen-

landschen politieken toestand, waarin de partij verplicht was de liberale regeering te steunen om tot het algemeen kiesrecht te komen.

In een gedeelte van de bourgeoispers wordt gedreven naar den oorlog en de regeering heeft de domheid gehad den opsteller van één dezer bladen in hechtenis te nemen en heeft daarmee een stroom van protesten en sympathiebetuigingen doen loskomen.

De S. D. A. P. heeft in dezen haar plicht gedaan, zij heeft haar afkeuring uitgesproken over de aanhouding, maar haar pers heeft, enkele strubbelingen in het begin van den oorlog daargelaten, nooit de neutraliteit in gevaar gebracht. Als zij wist, dat er dingen geschiedden, die niet goed waren, gaf zij dit aan bij de bevoegde personen, nooit plaatste zij gevaarlijke sensatie-berichten in haar pers.

Uit dezen oorlog, zeide spreker, hebben wij geleerd, dat het socialisme niet een onbereikbaar ideaal is; immers de voorziening van levensmiddelen door de regeering is een begin van uitvoering der socialistische idee. Deze oorlog is gebleken te zijn het bankroet voor het Christendom, geen enkele Christelijke regeering heeft zich tegen den oorlog verzet. Van het Christendom is dus niets te wachten, alleen de macht van het proletariaat kan den oorlog keeren.

« Wij leven in donkere dagen », zoo eindigde spreker, « wij loopen in een diepe, donkere tunnel », waar wij tastend moeten vooruit komen, maar aan het einde daagt het licht en dat licht moeten wij bereiken.

Daartoe moet het proletariaat onverpoosd en onverdeeld vooruitgaan, getrouw aan de socialistische vaan, getrouw aan de congressen, getrouw aan het beginsel. Laten wij eensgezind vooruitgaan, om te krijgen een gelukkig leven voor alle menschen!

Nadat E. Polak de vergadering met een « Leve de S. D. A. P. » had gesloten, gingen de aanwezigen onder het zingen van strijdliederen huiswaarts.

Europeesche Oorlog

In West-Vlaanderen en in 't Noorden van Frankrijk

Uit Duitsche bron

Groot Hoofdkwartier, 30 December 1915.

Westelijk oorlogsterrein.

In den nacht van 29 december mislukten engelsche pogingen om, noordwestelijk van Rijssel, bij verrassing in onze stellingen te dringen.

Eene kleine nachtelijke onderneming onzer troepen, ten zuid-oosten van Albert op touw gezet, had goede uitslagen en voerde tot het gevangennemen van eenige dozijnen Engelschen.

Aan den Hartmannsweilerkopf werden sinter de in fransche handen gebleven heelen van loopgraven herveroverd.

Overigens grepen op verscheidene plaatsen van het front, onder gunstige bewaringsverhoudingen, tijdelijk levendige artilleriegevechten plaats, terwijl ook de strijd tusschen de vliegers langs weerskanten zeer heftig was.

Een vijandelijk vliegerseskader had het op Meenen en Wervick, vooral op de alsdaar staande spoorweggebouwen gemunt. Militaire schade heeft het niet aangericht, maar daarentegen zijn er zéven inwoners gekwetst en een kind gedood.

Een engelsch vliegtuig is in luchtkamp ten noorden van Kamerrijk neergeschoten geworden.

Oostelijk oorlogsterrein.

Ten zuiden van Schlock en op meerdere plaatsen der legergroep van generaal von Linsingen werden meerdere aanvallen van russische jagerskommandos afgeweerd.

Voor het leger van generaal graaf von Bothmer sloegen oostenrijk-hongaarsche troepen een aanval van sterke russische legermachten af, rond het bruggenhoofd van Burkanoy en ook aan de Strypa. Bij groote, bloedige verliezen, boette de vijand 900 gevangenen in.

Op het Balkanterrein is de toestand onveranderd gebleven.

Uit Fransche bron

PARIJS, 3-12-15: **Eerste bericht:** De nacht was rustig uitgenomen in den sektor van Chaulnes waar handgranatenstrijd plaats had en in Champagne waar wij de werken des vijands ten W. van Navarinhoeve beschoten.

Tweede Bericht: In België en in Artesië was onze artillerie op verschillige plaatsen in den loop van den dag werkzaam. Ten N. der Aisne vernielden wij door ons vuur de dekkingen der machiengeweren en verjaagden de arbeiders.

In de omgeving van Ville au Bois in de Argonnen deden wij twee mijnen ontploffen.

Bij hoogte 285 ten N. van Fille-Morte werden verschillige vijandelijke punten vernietigd.

In Haute Meuse vuurde onze artillerie op het woud bij Warmont ten N. O. van 't Mihiel, en zulks tegen de opgestelde batterijen. Dit had volgens verslag onzer vliegeniers goede uitwerksels.

In de Vogezen heerschte een tamelijk heftige artilleriestrijd op verschillige plaatsen bijzonderlijk tusschen Fecht en Thur zeer heftig in 't gebied van Hartmannsweilerkop.

Uit Engelsche bron

LONDEN, 31-12-15: Veldmaarschalk Sir Douglas Haig meldt: De vijand ondernam 28-12-15 een aanval op een onzer vliegtuigenloodsen. Van de vier vijandelijke vliegtuigen konden er enkel twee hun doel bereiken. Een onzer vliegtuigen werd neergeschoten.

Onze artillerie beschoot weer met goed gevolg de vijandelijke loopgraven en kwartieren op verschillige plaatsen tusschen Ma-met en Moncoy.

In 't gebied van La Bassée kanaal was het stil. Bij Ieperen heftig bombardement van weerskanten.

* * *

De oorlog tusschen Italië en Oostenrijk-Hongarije

Uit Oostenrijksche bron

WEENEN, 31 December. — Langs het Tirolerfront werden vijandelijke pogingen om aan te vallen op den Torbale en tegen Monte Carbouille door ons vuur verijdeld. Langs de hellingen ten noorden van den Tonale Pas beproefden Italianen het onder misbruik van de vlag van Geneve hunne draadversperringen uit te breiden. Zij werden echter raak beschoten. Op de hoogvlakte van Doberdo hadden levendige mijnwerpersgevechten plaats, die tot in den nacht volgehouden werden.

Uit Italiaansche bron

ROME, 31 12-15 (Officieel: Den 29en December nam onze artillerie in het Giudicaria-dal in den omtrek van Cologna stellingen, waar vijandelijke batterijen waren waargenomen, onder vuur, en bracht door een welgericht schieten groote ontploffingen en branden teweeg.

De bedrijvigheid van onze kleine troepenafdeelingen in het Rio Cameras-dal (Adige-Etsch) en in het dal van den Maggio-bergstroom (Brenta) leverde ons voordeelige ontmoetingen met den vijand op.

Gedurende den nacht van 29 December werd op de Karstvlakte een aanvalspoging van den vijand tegen onze stellingen op den Monte Sei Busi aanstonds door het vuur van onze troepen gestuit.

* * *

Aan de Russisch-Poolsche-Galicische grens

Uit Russische bron

PETROGRAD, 31 December. (P. T. A.) Mededeeling van den generalen staf:

In de kuststreek, in de buurt van Schmerden, heeft een afdeeling ongeregelde soldaten een aanval georganiseerd. De afdeeling vertrok tegen 4 uur in den ochtend en naderde een Duitschen post, die zich in hutjes achter hoefijzervormige loopgraven bevond.

In de buurt van het station Tsartorisk bij het kerkhof van het dorp Nieuw Potajerewitsj, hebben wij een Duitschen post aangevallen.

* * *

De oorlog op den Balkan

Uit Fransche bron

PARIJS, 31 December (Havas): De Bulgaren versterken zich zoowel aan de Grieksche als aan de Roemeensche grens. De Bulgaarsche minister Tontsjef heeft in een interview gezegd, dat het Bulgaarsche leger bevel heeft de Grieksche grens niet te overschrijden.

Volgens de Bulgaarsche bladen heeft Radoslawof, de minister-president, aan Dimitrof, een afgevaardigde van de agrarische partij, gezegd, dat de oorlog als afgeloopen kon worden beschouwd. Het Bulgaarsche leger zal zich voortaan beperken tot het bewaren van de stellingen, die het aan de Grieksch-Bulgaarsche grens heeft verworven.

* * *

De strijd om de Dardanellen

Uit Turksche bron

KONSTANTINOPEL, 30 December. — Aan het Irakfront duurt de slag nabij Kutel-Amara met langere tusschenpoozen voort. Bij de inname van Schik-Said vielen 450 kannen petrool en benzine in onze handen die aan de Engelschen toebehoorden.

Langs het Kaukasusfront viel, buiten patroeljegevechten, niets bijzonder voor. In den nacht van 27-28 december en den volgenden dag bracht onze artillerie het vuur van een vijandelijken kruiser en een torpedoboot tot zwijgen, vuur dat gericht was op Anaforta en Ari-Burnu, waarna de bodems gedwongen waren zich te verwijderen. Nabij Seddil-Bahr had in den nacht van 27-28 December en den volgenden dag een heftig gevecht plaats met bommen en luchttorpedos, terwijl er langs den rechter- en den linkervleugel zware artilleriekampen gevoerd werden. Des namiddags beschoten twee kruisers langdurig den rechtervleugel, maar onder de tegenwerking van ons vuur gaven zij het op en verwijderden zij zich. Een der kruisers was door een projectiel getroffen. Des voormiddags schoot onze artillerie een tweedekker naar omlaag, die over Jeni Koi en Kum Kale vloog. Hij viel op de hoogte van Teke Burnu in zee en werd naar Imbros gesleept. Onze Anatolische kustbatterijen beschoten met goede uitwerking de landingsplaatsen van Teke Burnu, Seddil Bahr en den omtrek. Op 27 december ondernam een onzer watervliegtuigen onderzoekingsvluchten over Lemnos en Maaro en wierp met goede gevolgen bommen op den havenspijker van Mudros, waarin brand veroorzaakt werd. Anders geen bijzonder nieuws.

* * *

OP ZEE

Uit Oostenrijksche bron

WEENEN, 30 December. — Op 29 December vroeg had eene vloot van vijf vernielers met den kruiser Helgoland den franschen onderzeeër Monge vermield, den tweeden officier en 15 mannen gevangen genomen; daarna had zij in de haven van Durazzo een stoomschip en een zeilschip tot zinken gebracht en het vuur van verscheidene kustbatterijen tot zwijgen gebracht. Daarbij waren twee der vernielers op mijnen geloopen. De Lila is gezonken en de Triglav zwaar beschadigd. Het grootste deel der manschappen is gered. De Triglav werd op sleeptouw genomen, maar moest eenige uren later tot zinken gebracht worden, daar verscheidene veel sterkere kruisers en vernielers den aftocht der vloot verhinderden. Onze vloot keerde dan in de haven van hare werkingsbazis terug. Onder de vijandelijke schepen werden duidelijk alleen engelsche kruisers van de Bristoltype en de Falmouthtype, alsook fransche vernielers van de Bouglier-type erkend.

Trawler vergaan

De Engelsche trawler «Cameo» is op de kust van Aberdeenshire vergaan. Alle 19 opvarenden zijn omgekomen.

De « Ville de la Ciotat »

PARIJS, 31 December (Reuter). Passagiers en bemanning van het stoomschip «Ville de la Ciotat» zijn op Malta aan land gebracht.

MALTA, 31 Decembar (Reuter). Er zijn 208 passagiers en leden van de bemanning van het stoomschip «Ville de la Ciotat» gered. Tachtig menschen zijn verdronken.

MALTA, 31 December. (Reuter, part.): Onder de 315 schepelingen aan boord van de « Ville de Ciotat » bevonden zich 135 passagiers, onder welke 3 Britten. De overlevenden verklaren dat de paketboot, op weg naar Marseille, vrijdag ochtend zich bij Kreta bevond, toen eerst een Nederlandsch, een minuut later een Grieksch stoomschip in 't zicht kwam. Bijna dadelijk daarop schudde eene vreeselijke ontploffing het stoomschip van boeg tot achterschip en meteen begon het water naar binnen te stroomen. Tegelijkertijd met de ontploffing verscheen een duikboot onder Oostenrijksche vlag aan de oppervlakte, op korten afstand van het stoomschip.

Aan boord was men algemeen overtuigd, dat een van de twee onzijdige schepen de duikboot aan het zicht had onttrokken. Beide schepen, toen de « Ville de Ciotat » zonk, verwijderden.

Ondanks het reusachtig lek aan den achtersteven, ontstond er geen paniek aan boord. Vijf booten en twee vlotten werden uitgezet; een boot kapsijsde en de inzittenden, alien vrouwen en kinderen, verdronken. De meeste andere omgekomenen zijn met het stoomschip in de golven verdwenen.

De duikboot bleef ter plaatse tot het stoomschip was gezonken en voer daarop weg, rondom de reddingsbooten heen. Men riep de overlevenden toe: « Er is een Engelsch stoomschip achter u, dat zal u wel oppikken. »

Twee uur later daagde het Engelsche stoomschip « Meros » op en redde de opvarenden in de reddingsbooten, ofschoon de duikboot nog zichtbaar was.

De geredden vertellen voorts dat de duikboot twee menschen die met de golven worstelden heeft opgepikt, hun een vlot heeft gegeven en hen daarop van boord heeft gezet.

LONDEN, 31 December. (Reuter.): Van het Zweedsche ss. « Nereus », dat den 25sten is gezonken, is de bemanning, na twee dagen in de booten te hebben rondgezworven, gered.

In het Buitenland

In Duitschland

Een Duitsche militaire trein ontspoord

POSEN, 31 December. (Wolff.) Officieel: Van ochtend om 3 uur 40 is een van Berlijn komende militaire trein met verlofgangers, bij 't passeeren van het station Bentschen ontspoord. Van de verlofgangers en het spoorwegpersoneel zijn 18 gedood, 47 gewond. De stoffelijke schade is aanzienlijk.

* * *

Oostenrijk-Hongarie

Het tweede antwoord op de Amerikaansche nota

WEENEN, 31-12-15: Het Oostenrijksch antwoord aan de tweede Amerikaansche nota zal morgen of overmorgen opgezonden worden. Het antwoord zal tot geene verscherping leiden, meldt men in goed ingelichte kringen.

* * *

In Nederland

AMSTERDAM, 31-12-15: Het Hollandsch blad « De Standaard » protesteert heftig tegen het in beslag nemen der nederlandsche post door Engeland.

* * *

In Frankrijk

Nog het Partijkongres

PARIJS, 31 December. (Havas.): In het gisteren gehouwe socialistisch congres heeft Jules Guesde herinnerd aan resoluties in congressen van de oude werklieden-partij van Frankrijk aangenomen die elke plechtig den nadruk leggen op den internationalen plicht der socialisten.

In dezen tijd — besloot spreker — zou elk woord van twijfel, elk gebaar van vermoeidheid eene misdaad zijn, niet alleen tegenover Frankrijk, maar tegen het socialisme der geheele wereld.

* * *

In Engeland

De storm in Engeland

LONDEN, 31 December. (Reuter, part.): Een schrikkelijke storm, de ergste waarvan men in jaren heugenis heeft, heeft Engeland geteisterd en groote schade aangericht. Telegraaf- en telefoonverbindingen zijn verstoord, van honderden huizen is het dak afgerukt. Men meldt vele schipbreuken, en de kust is met wrakhout bestrooid.

Het stoomschip «Nieuw-Amsterdam» is bij Deal aan den grond gelopen. De reddingboot bood hulp aan, maar deze werd geweigerd. Het schip kon de reis naar Rotterdam voortzetten.

De Algemeene Dienstplicht

LONDEN, 31-12-15: De beslissing der Regeering voor het invoeren van den Algemeenen Dienstplicht is in 't land goed aanvaard geworden.

LONDEN, 31-12-15: De meerderheid der ministers is voor den A. D. Er zijn er nog enkel 2 gedeeltelijk tegen op de 22 ministers: Mac Kenna en Runciman, maar men is stellig verzekerd dat zij op 't laatst met de meerderheid zullen meegaan.

* * *

Op den Balkan

Het Servische leger

ATHENE, 31-12-15: De overblijfselen van het servisch leger zijn in Elbassan en Skutari aangekomen. De gezamenlijke sterkte bedraagt 40.000 man; zij bezitten noch artillerie noch munitie.

GENEVA, 31-12-15: «Lyon Nouvelliste» meldt uit Cettinje: De voor Elbassan geleverde gevechten eindigden met de nederlaag der Serviërs.

De bulgaren hebben Elbassan bezet.

In Griekenland

GENEVA, 31-12-15: «La Dépêche» uit Lyon meldt uit Saloniki: De bulgaren hebben beduidende strijdkrachten bij Doiran en Gewgheli geconcentreerd en groote voorraden munitie en materieel bijeengebracht.

In Bulgarije

Generaal von Mackensen

SOFIA, 31-12-15: Generaal veldmaarschalk Von Mackensen is gisteren te Sofia aangekomen.

* * *

In Denemarken

Ziek geworden

Hanna, de gouverneur van Noord-Dakota, die na Ford's vertrek de leiding van de vredeszending op zich had genomen, is naar men weet te Kopenhagen plotseling ziek geworden. Hij lijdt aan tyfus.

Verbod van uitvoer der munt

De Deensche regeering heeft een verordening uitgevaardigd, bepalende dat reizigers, die uit Denemarken naar het buitenland vertrekken, niet meer dan 50 kronen aan gemunt zilver bij zich mogen hebben. Totdusver was het maximum 200 kronen geweest.

Verder is de uitvoer van papierafval uit Denemarken verboden.

* * *

In China

Moeilijkheden

PEKING, 31 December. (Reuter): De militaire gouverneur van Yunnan heeft een proclamatie uitgevaardigd, waarin hij Yunnan onafhankelijk verklaart. Hij zegt dat Joeansjikai zijn eed als president heeft gebroken en de aanmaningen om de republiek te herstellen in den wind heeft geslagen. Uit het noorden des lands is een groot aantal troepen naar het Zuiden gezonden (Yunnan is de zuidwestelijke provincie van China).

SJANGHAI, 31 December. (Reuter.): Een revolutionnair leider uit Japan heeft in een persgesprek gezegd, er op te rekenen dat de andere militaire gouverneurs — behalve die van Yunnan — zich bij den opstand, waartoe 14 dagen geleden definitief is besloten, zullen aansluiten. Dezelfde revolutionnair heeft een paar dagen voor de uitroeping der monarchie door Joeansjikai werd verwacht, voorspeld dat men zich algemeen tegen Joeansjikai zou verklaren.

* * *

Vereenigde Staten

Bryan en de missie van Ford

LONDEN, 31 December. (Reuter.): Aan de «Evening News» wordt uit New-York gemeld: Bryan, die had beloofd zich bij de vredeszending van Ford te zullen aansluiten en morgen zou vertrekken, heeft dat plan laten varen.

Vertrokken

NEW-YORK, 31 December. (Reuter): Kolonel House (Wilson's afgezant), Whitlock (de Amerikaansche gezant in België) zijn vandaag aan boord van het stoomschip «Rotterdam» vertrokken.

* * *

In Mexico

Carranza

BERLIJN, 31-12-15: Duitschland heeft ook Carranza als voorzitter erkend.

De toestand is goed in Mexiko en de handel zal weldra in vollen gang hernomen.

De moord op Jaurès

Onze lezers weten, dat de behandeling van het proces tegen den moordenaar van onzen vrienD Jaurès opnieuw uitgesteld is voor onbepaalden tijd, waarschijnlijk tot den oorlog.

De «Humanité» heeft dit reeds aan haar lezers medegedeeld, maar komt thans terug op dat uitstel, dat aangevraagd is door de advokaten van den moordenaar en schrijft:

« Zij, familie en vrienden, wien de nagedachtenis van Jaurès ter harte gaat, zijn ter beschikking van het gerecht. Zij hebben geen stappen gedaan en zullen niets doen, noch om het uur te vervroegen noch om het te later te stellen, dat gekozen zal worden, 't zij door hen, die verantwoordelijk zijn voor de toepassing van de wet, 't zij door hen, die belast zijn met de belangen der verdediging. Elke stap, die aan de vrienden van Jaurès toegeschreven zou worden, zou tegengesproken moeten worden. Zij weten te wel, dat op welk oogenblik de zaak ook voor zal komen, het in niemands vermogen zal zijn te beletten dat de oppermachtige waarheid haar licht verspreidt over de edele figuur van Jaurès, waarvan de beteekenis, wel verre van te verminderen, toe zal nemen in de oogen van dat volk, waaraan de groote socialist zijn geest en zijn leven gewijd had. »

WETENSCHAP

Eene nieuwe en belangrijke ontdekking

De oorlog heeft noch den ijver van de uitvinders vertraagd noch hunne vindingrijkheid beïnvloed. En er is hier niet alleen sprake van diensten, welke zij aan de legers hebben kunnen bewijzen, maar van uitvindingen, welke zij ter beschikking van de nijverheid gesteld hebben. Wij hebben reeds de ontdekkingen vermeld wolke op gebied van eiwitstofwinning en van synthetische caoutchouc gedaan werden. En ziehier dat men ons thans uit Berlijn meldt, dat een zoeker het middel gevonden heeft om uit de keukenafval een produkt te trekken, dat als de eigenschappen van graniet bezit.

Men weet wat de vuilnisdienst in een stad zoals Berlijn, waar iederdag meer dan 50.000 centenaars keukenafval en vuil weggeruimd moeten worden, Mkan zich voorstellen wat de ophooping al dat vuil voor de gezondheid moet wezen, al het ongedierte en bacterieën, die zich daarin tieren konden.

Men is thans begonnen door middel van eerst uit deze afval alles af te zonderen wat nog als voedsel voor de dieren zou kunnen dienen, hetgeen onder toezicht der politie door de stadsbewoners geschiedt. Men behoudt wat er overblijft, hetgen grootendeels bestaat uit afval van brinkolen, een brandstof die in Groot-Berlijn veel gebruikt wordt — waaruit de nog bruikbare bestanddeelen gehaald worden. Daarna wordt, volgens een geheel nieuwe methode, de asch verbrand, met water vermengd en in den vorm van briketten samengeperst om daarna in de open lucht gedroogd te worden. Als dit gedaan is, worden de briketten gesmolten en in den gewenschten vorm gegoten. Men verkrijgt op deze wijze een gekristalliseerd product, zijnde een steen welke uitmuntend bestand is tegen echte weergesteltenissen, eene drukking van 3140 kilogram per kwadraatkubiekmeter kan dragen en zich uitstekend leent tot het gebruik als straatplaveisel, boordsteenen, monsteenen of voor grafmonumenten, ja, men kan er zelfs kruiken mede maken!

Men heeft hiermede inderdaad en vraagstuk opgelost dat zoowel van belang is voor de gezondheid der steden als voornamelijk financiën, want de administratie hebben daarin een ongehoopt middel gevonden om goede winsten uit de zoogenaamde vuilnisbakken te slaan.

Spoorwegongeluk in Italië

ROME, 31 December. (Reuter): Van nacht is bij het station van San Lazzaro (bij Bologna) de expresstrein van Ancona met een goederentrein in botsing gekomen.

Er zijn 12 dooden, 20 zwaargewonden en een vijftigtal lichtgewonden.

In België

Het verdrag met Engeland

BERNE, 31-12-15: De Fransche blad vernemen uit Le Havre, dat België het Londensch verdrag, die de onderteekenaars verplicht geen afzonderlijke vrede te sluiten, niet onderteekend heeft.

* * *

De Vervlaamsching der Gentsche Hoogeschool

De Generaalgouverneur van België heeft bevel gegeven dat in den staat van 't jaar 1916 de sommen moeten ingeschreven worden om de Universiteit van Gent tragewijze te vervlaamschen.

Te Awerpen

BEKENDMAKING

aangaande het vaartverkeer door de sheid bij Barght.

De brug- ve doorvaren van schepen voor bovenmet de krijgsbelangen vereen omt, lijks van 8.30 tot 10 uur 's mo ens, in 3 tot 4.30 uur 's nalags gesloped

REGELING DE DOORVAART

1. — De waarcomafwaarts van de brug bevin nabij de statie Waes (tusschen afda 167); de wacht stroomopwaarts bij het bruybeke.

De signalen door deze stroomwachten gegeven wo zijn de volgende:

Roode vlag: houden.

Witte vlag: roomopwaarts varende schepen wo gelaten.

Groene vlag: stroomafwaarts varende schepen wo gelaten.

Wanneer het teken «stilhouden» gegeven wordt, moe alle schepen, alvorens dit signaal voorbij te varen, het signaal voor de doorvaart wachten.

2. — Dadelijk de stroomwacht en de brug liggende naafsluitingen zijn aan de plaats van waarschuwingen aangeduid. Deze vlaggen moeten op elke wijze als de vaarwatertonnen uitgevaren worden, n.l.: stroomopwaarts rood aan stuurboord, zwart aan bakb.

3. — Wanneer de doorvaart toegestaan is, moeten de pen op 500 m. voor de brug hun waarneze vertragen dat deze bij de brug op eene snelheid is teruggebracht. Deze snelheid moet tot 200 m. voorbij de behouden worden.

4. — De sleepen mogen in den regel slechts met een op door de opening varen. Bij stilstand en bij stil water kan de officier die dienst aan de brug waarneemt, toelaten door een sleepboot tegelijkertijd schepen doorgesleept worden. In dit moeten de gesleepte schepen boord boord gekoppeld worden en mogen zij, aan buitenboord van het eene tot den b boord van het andere gemeten, slechts ruimte van ten hoogste 15 m. breednemen. Bij stormweder wordt het aan ordeel van den officier, die met den dienst aan de brug belast is, overgelaten deg niet te openen.

De bevelen van officier, die met den dienst aan de belast is en van de stroomwachten effende het doorsleepen van schepen m, ter vermijding van de in par. 7 voorzstraffen, stipt nagsleefd worden.

5. — Schepen ike voor een plaats tusschen de strocht en de brug gelegen, bestemd zijn, en steeds aan de wacht een bijzonderesting vragen, zoowel om aan te leggen, ak, voor het vertrek, om verder te mogren.

6. — Signale politievoorschriften van de stroomwachtoeten onvoorwaardelijk nageleefd wor Deze wachten hebben het recht de sch te doorzoeken.

7. — Wie delen van de wachten en posten niet na zal op het gebruik van schietwapens en verdacht zijn. Verder wordt het nieven van de voormelde voorschriften gevangenis, die tot 2 maand kan bed, of met eene geldboete, die tot 100rk kan bedragen, gestraft. Voor ijk toegebrachte beschadiging worde schuldigen bovendien verantwoordelesteld.

Deze bekendg vervangt de bekendmaking aangs het scheepvaartverkeer door de Schelag van 16 Januari 1915 en treedt dadelij werking.

Antwerpen, 14n December 1915.

izerlijk Gouvernement.

* * *

T GENT

In den gehen Gemeenteraad

Gestemd dden Raad in zitting van 27 December 19

Deneenteraad,

Gezien de oekschriften van het Syndicaat der houders d.d. 13 November en 14 Decembl915;

Uit aanmeg van den uitzonderlijken toestand, vanzeldzaamheid van het voeder en van de buitengewone vermeerdering van de kosten voor en onderhoud der paarden;

Herzien het reglement vastgesteld in zitting van 23 Maart 1914 en het besluit d.d. 18 October betreffende de nurberekeningen;

Besluit met algemeene stemmen:

Art. 1. — Het artikel 18 van het Reglement over de Huurrijtuigen, d.d. 23 Maart 1914, wordt voorloopig gewijzigd als volgt voor wat betreft de huurrijtuigen met één paard bespannen:

« Art. 18. — De prijs der ritten (koersen) is vastgesteld als volgt voor geheel de uitgestrektheid der Stad:

A. Huurrijtuigen met paarden bespannen.

A) van 7 ure 's morgens tot 12 1/2 ure 's avonds:

	1 paard
voor de eerste half-uur	fr. 1,50
voor de 2 eerste kwaarturen	0,75
voor ieder later kwaartuur	0,50

B) van 12 1/2 's nachts tot 7 ure 's morgens:

voor de eerste halfuur	fr. 2,00
voor ieder volgend kwaartuur	0,75

Art. 2. — Dit nieuw tarief zal op 1 Januari 1916 van kracht worden.

Gedaan ten stadhuize van Gent, in zitting van 27 December 1915.

—☞—

Kamer van Koophandel en Fabrieken van Gent

Lijst der brieven van Holland gekomen en niet afgehaald op 29 December

Alsberghe, Van Oost; Anthierens pinte.
Baetsle cigares; A. Baetens; Bondue; J. Beerens; J. Beglo; Bomboke-Dewever; Bracke Loochristi; Bier; Bruwiere Sint-Nicolas; Bleu d'outremer Braeckman vd plas.
Centrales électriques; Colman Decester; Comhaire O; Coppens Dhont; Cools Mee; A. Cassiers; F. Claeys; Coelho; Caytan; Clouteries Gentbrugge; Chefneau Eecloo; V. Claessens Courtrai; V. Claessens Waereghem; Centrales électriques Langerbrugge; Colpaert Winkel St-Kruis; C. Claeys Selzaete.
Dumortier; Decmet-Cuequier; Destoop, De backer De Schryver; Delahaye chez Veesaert; L. De Brabant; P. Dhondt; L. Deny; E. de Nobele; Ch. Delacre; J. Dejong; L. Detremptinne; Directeur contributions; Usine De Keukelaede; Fl. Demeester; Mee De Smet; Deprée Armateur; Debeule; R. Delantsheer; Declerck; Dutry Joos; L. Decock; J. Deuninck; F. De Vlieger; Destaercke; L. Desutter; Degbomant; A. Demeyer; P. Deschryver, Loochristi; Dubrulle; J. Deschryver; Id.; A. Deschryver Block; E. D'hanens, St-Niklaas; E. De Coutere, Deinze; E. De Groote, Evergem; E. De Munck, St-Niklaas; Ls. Dewael, Ronse; Deridder Ch., Schoonaerde; Decoster-Devas, Melle; D. Dhaese, Kortrijk; Dutrie; A. Demeyer, Meirelbeke.
Eggermont; Erikson; Flamme, Zwynaerde; Force et mécaniques; Fernande, Ledeberg; Frank Savonie; Filleul, Kortrijk.
Geirnaert wed.; L. Geerens; Gallet; Glitschka; Goudstiker; J. Gits, Aalst; Goedertier, Wetteren; Gyselinck, Melle; J. Gevaert, Beveren.
Vict. Huyghebaert; Heynderickx; J. Heymans; Heyndrickx O.; Hopital civil, Ledeberg; Hallen Ceurvelt, St-Amandpuers; Mee Hardy; Hect. Heughebaert; Hye Deerom; Hofmans, Lebbeke.
Joski-Dauge; India Jute Cie.; Ls Janssens; Joski Cie.; Janssens fr., Berlaere.
Korsten; Kuyk; Kets; Kerkvoorde, Wetteren.
La Lieve; Laurent, Avelgem.
Materlinck; C. Monballiu; G. Migeon; Jac. Maes, Loochristi; Miroiterie Flandre; Monckarnie; J. Maes; Moulins des Bapins; Meert-Vaneyck, St-Niklaas; Martens, Selzaste; Mortier Cauwels, Somergem; Naeyaert J.; Nouvelle Orléans; Moore, rue laines 63.
Opstael Dhaenens; Ouwerkerk; Plasschaert; C. Poelman, Melle; Peeters-Vanhauters; Parmentier Theo, Deynze; J. Parasis; Pflieger; electra Pantana...; Père Perquy; C. Petrick; Puls-Bovie, Deynze; Pierre Praet, Wetteren.
Rogghé Leroux; Rigouts; Ritsaert Aug.
Scheerder; Sielbo; Soenen; O. Schaetsaert; A. Scholiaert; Slabbaert, Lokeren; Stolle Eekloo; Sion Gabriels; J. Schwenk; Spae, Molle; Swarts.
Terryn; Tytgat O.; Tairlinck, Winkel St-Kruis.
Union du Credit; J. Union, Hansbeke; Usines Evergem.
Van Rechem; A. Vandamme, kuiper; Alf. Verstraeten; A. Vyncke; L. Van Haute-Bogaerts; J. Vercauteren; Vanmeenen, apotheker; J. Vanherrewege; L. Verbeke; C. Vanhove; Vandemoere; Vanderheyden Fr.; R. Velghe; A. Vercruysse; A. Van Hecke; P. Vervaet; Vandewalle Fr.; Th. Verstraeten; J. V. Wesemael; Vooruit; M. Vanhoecke; C. Vindevogel; E. Vancoppenolle; Vleurink-Eekman; J. Van Impe; Verrue; L. Van Steenkiste; Verstraete, Gavere; R. Vandenhoutte, St-Amandsberg; Vanacker Rompu, id.; N. Van Belle; Gentbrugge; Reg. Vanhecke, Stekene; Vanspaey, Exaerde; Vict. V. D. Broeck; Vandersynt Fr., Loochristi; V. d. Meerssche, Wetteren; Vandillewyn; Van Garsse, Moerbeke.
Wuytack; Wyffels, Eecloo; Willemot Assurances; Ste de Waerschoot; Wiemer; Wille, Landegem; G. Wauters-Van Heuvel, St-Niklaas.

Geweigerde of niet bestelde brieven af te halen:

Ed. De Jaeger, Eekloo, voor s'Gravenhage; Meert-Van Eyck, St-Niklaas, voor Amsterdam; Debruyne, Loochristi, voor Terneuzen; Gevaert, Beveren Audenarde, voor Hulst; Banque Centrale Dendre Aalst, voor Hulst (4 brieven).

—☞—

Hulp aan krijgsgevangenen

BAGATTENSTRAAT, 6bis, GENT.

Ten einde de misbruiken te vermijden, verwittigt het Komiteit van « Hulp aan Krijgsgevangenen » de liefdadige personen dat al de lijsten of voorwerpen, verkocht ten voordeele der krijgsgevangenen, den stempel van het Komiteit moeten dragen: (Hulp aan Krijgsgevangenen, 6bis, Bagattenstraat, Gent).

Het blad « Vooruit » zal voortaan geene berichten meer opnemen van feesten ten voordeele der krijgsgevangenen, tenzij deze mededeelingen door bovengemeld komiteit zijn gestempeld.

—

De verzenders der pakken aan de volgende krijgsgevangenen gericht, worden verzocht deze colis weder te komen afhalen op het bureel van het Comiteit, 6bis, Bagattenstraat, Gent.

Van Assche Louis, verzonden door Mr. Liefmans, Audenaerde. — Mathhys Pieter, verz. door Matthys, Wetteren. — Bonnet Jean, verz. door M. Léon de Smet, Kortrijkschen steenweg, 450, Gent. — Purr Frédéric, verz. door de gemeente St-Denijs. — Savary Armand, verz. door Mlle. Vanderstraeten, Frère-Orban-laan, Gent. — Truckensky, verz. door M. Irène Kuché, Kortrijkschen steenweg, 125, Gent. — Bautes Paul, verz. door het personeel C. P. S. A., Lakenhalle, Gent.

* * *

Te Lier

VREEMDE KRITIEK

Onder dit opschrift lazen wij in «Ons Lier»: « Een vreemd dagblad van Gent oefent kritiek uit over den prijs der soep van steun A. Wij weten niet of deze kritiek gegrond is, maar het verwondert ons dat de vertegenwoordiger van die partij in het komiteit, de noodige inlichtingen niet geeft aan zijne partijgenooten. Waarom langs Gent omgaan? De schrijver daarvan is toch geen vreemde, want hij woont in Lier. »

Ons verwondert het ook dat «Ons Lier» de naam van dat vreemde dagblad niet durft noemen. Of is men soms bang om de naam van *Vooruit* neer te schrijven, omdat hunne lezers zouden zien dat «Vooruit» de belangen der werklieden verdedigd en er dan daar ook lezers zouden van worden?

Verder weten zij ook niet of de kritiek gegrond is, of de prijs van de *verplichte soep*, 20 centiemen per liter is voor de ondersteunden.

't Is treurig voor «Ons Lier» dat het dat niet weet, maar wij werklieden, weten dat heel goed, in zoo verre, dat wij over een tweetal maanden van een katholiek komiteitslid van steun A. een soeprekening overhandigd hebben van Hoboken, waarvan de inkostende prijs per liter maar 13,2 centiemen was. Maar daar zijn het werklieden die den steun regelen.

Onze vertegenwordiger heeft de verplichte soep bestreden alsook den duren prijs, welke door den vertegenwoordiger der klerikalen voorgesteld is. En omdat gij, katholieken, geen gehoor gegeven hebt aan onze gewettigde vraag, maar winsten wilt maken op de soep der ondersteunden, daarom zijn wij langs Gent omgegaan, om zulks aan de bevolking kenbaar te maken.

Verder beklapt « Ons Lier » zich over den opslag van de melk, maar vergeet er bij te voegen dat het in het katholiek lokaal was dat de melkboeren vergaderd hebben om den opslag vast te stellen!

Guill. Lambrechts.

* * *

Te Mechelen

IN 'T WERKBUREEL

Dit lichaam werd op verzoek der vakbonden der stad saamgeroepen.

Aangenomen werd er van af het nieuwe jaar deze instelling in hare vroegere werkzaamheden te laten treden, 't is te zeggen: vraag en aanbod van en naar werkvolk.

Ook werd de wensch uitgedrukt dat de schrijnwerkers die aan de stad werken voor 5 fr. per week, 0.60 fr. per week vergoeding zullen bekomen in plaats van 0.40, voor de sleet hunner gereedschappen, som die de meubelmakers en beeldhouwers ook bekomen.

Deze stielmannen winnen nu *vijf franken en dertig centen!!*

Beter ware het dat de stad bij het opmaken harer begrooting voor 1916 er eens aan dacht voor de werklieden die hun beroep uitoefenen, het minimum van dagloon in te schrijven.

WETENSCHAPPELIJKE VOORDRACHT

Door de zorgen van het Comiteit van Volksvoordrachten, in de Stedelijke Feestzaal der de Mérodestraat, op maandag 3 Januari, om 6 uur, leerrijke voordracht door den heer E. Peeters, leeraar aan het Atheneum te Antwerpen. Onderwerp: *Over luchtbesmetting*, met proefnemingen.

Al onze weetgierige partijgenooten sporen wij aan daar naartoe te gaan. H. H.

* * *

Te Wetteren

ONS TOONEELFEEST

Wij mogen met fierheid zeggen dat onze beide feesten uiterst gelukt zijn.

Zaterdag voerde men op: Na een Zonnedroom, drama in 3 bedrijven en De Duivel op 't dorp, blijspel met zang in 1 bedrijf. Daarbij eenige zangen.

Beide stukken zijn met veel kunst opgevoerd en moesten wij, bij het drama al eens een traan wegpinken, het blijspel deed hartelijk lachen.

Zoo was het zondag ook met het blijspel Goddank de tafel is gedekt, dat vol humor is van 't begin tot het einde.

Het drama Zieleketens werd uiterst goed vertolkt en roerde de toeschouwers. De clou was het blijspel Per express.

Ook de verscheidene twee- en drijzangen zijn goed gelukt.

Wij willen hier den tooneelbestuurder Jules Elaut dank zeggen, samen met de overige leden, vrouw Elaut, mej. Potie, De Maere, mej. Van Damme, Van de Wiele, Veirman, Verstraeten, mej. Veekman, De Korte, enz. om de aangename avonden die zij ons door hun kunstig spel bezorgd hebben.

Wat ons vooral verwonderde was het goede spel dat mej. Potie ons ten beste gaf, een gewezen volkskind der Brugschepoort, die met veel takt en kunst de zwaarste rollen vervult. Evenzoo speelde onze vriend De Maere buitengewoon goed evenals mej. Van Damme, alhoewel zij nog maar een tweetal keeren op de planken kwamen.

Voorwaar, onze tooneelkring krijgt kunstenaars in haren schoot, dank aan de goede opleiding van den bestuurder Jules Elaut, die voor zijn zuiver spel den eersten prijs behaalde op het Conservatorium.

En in naam van de tooneelisten bedanken wij de menigvuldige toeschouwers die deze twee feestavonden deden gelukken en wij vragen hun Zondag 9 Januari weer in groot getal het feest bij te wonen, welks programma zal volgen.

Bruyntje.

Men vraagt nog eenige jonge medewerkers voor tooneel. Allo, jonge mannen van Wetteren, helpt mede aan de kunst en de beschaving onzer klasse en geeft u aan bij het bestuur.

Filatures et Tissages Réunis

BERICHT

Te beginnen van 3 Januari is de koepon n. 11 der obligatiën van «Filatures et Tissages Réunis» uitkeerbaar tegen 10,80 franken.

Te Gent in de Belgische Bank van den Arbeid, Brabantstraat n. 5.

Te Brussel in de Crédit Anversois, Kunstlaan, n. 30.

Het Bestuur.

GENT

De Beroepsvoordrachten

Het stoute initiatief door de Gentsche socialistische vakfederatie genomen, is door eene onverwachte degelijke praktijk gevolgd. Hebben wij gedurende den oorlog allerhande geleerden en kunstenaars in « Vooruit » hunne studies hooren ontwikkelen, hebben wij die voordrachten telkens door een puik en overtalrijk publiek zien volgen, sedert eenige weken zijn het onze kameraden, de mannen der vakbonden, die als professors voor hunne medebroeders optreden en *hunne* kunst, *hunne* wetenschap ten gehoore brengen en ten dienste stellen van al wie in den edelen arbeid eene eer stelt!

Met belangstelling volgen honderde werklieden de lessen hunner medebroeders, medeleden hunner Beroepsvereeniging en het doet goed aan 't harte onze metsers, houten metaalbewerkers op 't verhoog te zien, gewapend met al de vereischte kennissen van het te behandelen vak, en dezen in eene eenvoudige, doch zeer verstaanbare taal, die kennissen aan de min bedeelden te hooren en dien overmaken!

Voor de metaalbewerkers traden reeds op, onze sympathieke hulp-secretaris Van der Brugge, met het onderwerp, *de Mecanische Melk- en Boterbereiding*, een onderwerp dat hij tot elker voldoening an als aanschouwelijk onderwijs afgehandeld heeft. Vervolgens hadden wij onze Bernard Van Herzeele, gekend oud lid van den Bond en bekwaam monteur der werkhuizen Carels, welke ons op eene « montage der Sulzermachien» en het trekken van diagrammen vergaatte en dit onderwerp op eene echt knappe wijze heeft voorgedragen.

Voor de maand Januari spreekt Dees Van den Bossche over de «Dieselmotor».

Dat is puik en dat geeft moed en hoop voor de toekomst. Met dergelijke voormannen in de vereeniging en een korps werklieden dat meer en meer door de beroepsbekwaamheid ontwikkeld wordt, kan er eene vastere toekomst tegemoet gegaan worden.

Onze kameraden doen de Partij en hunnen stand eere aan, zij toonen door hun optreden dat Gent werkelijk een korps mannen telt, dat als ontwikkelde ambachtslieden, naast kunstenaars, geleerden en sociologen, in staat is met al het goed gevolg, den strijd om beter bestaan te verdedigen en dezen met klank te winnen.

Het initiatief der Werkliedenpartij was stout en gewaagd, doch het is gelukt en wonderwel gelukt! Het ijs is gebroken, vooruit op de baan, kameraden, komt op vakmannen aller nijverheden, deelt uwe broeders de kennissen mede, welke gij zoo gelukkiglijk, in groote mate bezit!

En gij, medeleden, maakt u die lessen ten nutte!

Jules De Clerck.

Nota der Redactie. — In den loop der volgende week beginnen wij aan de afkondiging der vakvoordrachten.

Kunstkronijk

DE CONCERTEN IN DEN SCHOUWBURG PATHE

De concerten van zondag 26 en woensdag 29 December, geldende als 3de reeks van « de muziek en hare omkeering », zijn voor de leden van den Gentschen Symfonischen Kunstkring een ware zegetocht geweest.

Met eene talrijke schaar 1e klas elementen

Het Beek van Belgen aan 't mp van Soltau

Ondergeteekenden, Baron de Thysebaert, provincieraad te Jambes (Namen) en Dr. Falmagne, genteraadslid te Namen, behouwen het een plicht, nadat hun toegelaten weret krijgsgevangenlager te oltau, bij hover, te bezichtigen, den nders dezer angenen hunne verschillende indrukken er dit bezoek, mede te delen.

Alvereerst en zij de verklaring af, hun als waarde niet opgelegd werd verslag te maken. In het schrijven an het Duits Bestuur aan den Heer rgemeesteanr stad Namen gezonden, rin deze tting vervat was, werd uitkkelijk ged, dat bij een mogelijk verg van wegebezoekers, verwacht werd, deze vrij rolstrekt vrijwillig zouden eken. Ovenkomstig dit verlangen, ben wij de ende bevindingen neergeven, in men openhartigheid zegd, wat onsdt voldaan, tevens met de de vrijmoedheid opgevend, wat wij gen wenschan verbeteringen te zien voerd. Onmiddelijk te werk te gaan, n wij a reenvolgens onderzoeken: en gezondstoestand; 2e de voeding; inrichtin

1. Gadheidstoestand

kamp biltau ligt op vier kilometer deze stad te midden eene zandige met dobosschen bedekt, zooals emeren oral die in de nabijheid van Boverloo. Het is eene gezonde streek; zelfs de winter, naar het zeggen onzer gevangenen is er niet stranger, dan ten onzent.

Bij onze aankomst stroomen onze landgenooten naar ons toe, gelukkig de hand te kunnen drukken van mannen, die uit het geliefde vaderland komen. Wij verheugen ons in hun goed uitzien, den glans van gezondheid en moedige gelatenheid in hun wezen.

Na de eerste begroetingen, beginnen wij met de bezichtiging van het Kamp, onder het geleide van den gezagvoerenden generaal, evenals de inrichtingen, die er bij behooren.

We moeten hier hulde brengen aan het koffelijk onthaal, dat ons te beurt viel gedurende dit bezoek en erkennen, dat ons alle gemak werd gegeven, opdat dit zoo volledig mogelijk zij.

In onze volgorde zullen wij dus eerst van de stortbaden, de ontsmettings- en ziekenzalen spreken.

Alle gevangenen moeten ten minste eenmaal per week onder het stortbad; vele doen dit meer en enkelen zelfs elken dag.

De toestellen voor het wasschen van het linnen, het ontsmetten van de kleederen en het lichaam staan in niets bij de nieuwste toestellen in onze gasthuizen achter.

De ziekenzalen zijn zeer breed en luchtig gebouwd. Vier paviljoenen afgezonderd liggend, zijn bestemd om innerlijke-, uiterlijke ziekten, tering- en typhuslijders te ontvangen.

De generaal, die ons in begeleiding van den doktor van dienst deze inrichtingen liet zien, kwam zelf op een zeer belangwekkend vraagstuk te spreken: n.l. het naar huis zenden van de soldaten door ziekte ongeschikt voor den dienst geworden. Dit terugzenden hangt alleen van de voorwaarde af dat de zieke opgeëischt wordt. De lijst deser zieken ligt op het Generalgouvernement te Brussel.

Kon deze lijst de verschillende bestendige afgevaardigden medegedeeld worden, dan zouden deze, 't zij rechtstreeks, 't zij door bemiddeling der burgemeesters der gemeenten waar de zieken te huis behooren, om de vrijlating van dezen kunnen verzoeken.

Het spreekt van zelf, dat elke gemeente op zich zou nemen, om in het onderhoud te voorzien, van hen, die onbemiddeld zouden zijn. Degenen, wier ziekte zou kunnen een gevaar worden voor hunne huisgenooten, zouden in een gasthuis opgenomen worden. Wij hopen, dat dit naar huis zenden zonder verwijl zal geschieden en de gemeentebesturen de handen zullen inslaan om dit te bewerken.

2. De Voeding

Volgens de ons verstrekte uitleggingen, wordt de hoeveelheid zoo berekend, dat ze de vereischte warmtegraden voor de gezondheid oplevert. Is dit wel volstrekt genoeg om twintigjarige magen te voldoen? Dit gelooven, ware wel weinig deze kennen.

Ook wordt de aankomst der kleine pakjes en der groote zendingen met vreugde begroet. Groot is de ijver der Belgische gezinnen en der opzettelijk daartoe gestichte komiteiten geweest, om in breede mate in de behoeften onzer landgenooten te voorzien. Er zijn zelfs misbruiken geweest, we moeten het erkennen. Met eigen oogen hebben wij de overvloedige ophooping in de bergplaatsen gezien.

Deze misbruiken (we bedoelen de postpakjes) hebben, zooals steeds, eene weerwerking veroorzaakt. Is deze nu niet te ver gegaan? Wij veroorloven ons eenvoudig de vraag te stellen. Volgens het gevoelen der opgeslotenen die wij ondervraagd hebben, zouden drie zendingen van 5 kgr. per maand naast drie postpakjes per week, alle eischen voldoen. Deze maatregel, mits streng in acht genomen, zou uiterst wel, zoo door de gevangenen als door de gezinnen, onthaald worden, wij twijfelen er niet aan.

Om ons van de deugdelijkheid van het voedsel te overtuigen, hebben wij van het brood en de soep geëten, die juist opgediend werden. Deze was goed en volgens het zeggen onzer mannen, is zij enkele dagen zelfs uitstekend; enkele andere dagen smaakt ze hen minder. Dit is het geval, volgens het oordeel van allen, met boontjes- en vischsoep. Ten aanzien van deze eensgezindheid, anders wel zeldzaam in zake smaak, ware het wellicht raadzaam deze beide schotels te vervangen door zulke waaraan onze soldaten meer gewoon zijn.

Wij hebben op goed valle 't uit een brood uit den hoop genomen en bevonden dat het vast is, van goeden smaak, ten naaste bij zooals het in de Duitsche spijshuizen geëten wordt. Het bevat 80 % rogge en 20 % aardappels. Het heeft een beetje een eigen, maar oprecht niet onlekkeren smaak. Elk bekomt dagelijks zijne 200 gram, zooals elk in Duitschland.

3. De Inrichtingen

In de kamers ligt een houten vloer, de wanden zijn dubbel, met stoomverwarming en elektrisch licht. Om te slapen: een strozak en twee dekens.

In een magazijn heeft men de verschillende soldatenkleedingen, die men in de Belgische depots gevonden heeft, samengebracht en deelt die aan de mannen uit, wier kleederen hoeven vernieuwd te worden. Eene ruime zaal met zitbanken dient tot feestzaal. Daarnaast een cinema. De opbrengst der entreegelden in deze zalen dient tot kleinen bijstand voor de gevangenen, die in de bijkampen bij het ontginnen van den bodem gebruikt worden. Verschillende leergangen worden door de studenten gehouden, werkgelegenheid voor kleerschoen- en meubelmakers, beeldhouwers en schilders verschaft, zooals wij zelven gezien hebben.

De boeken uit België gestuurd, vormen pas een kern van boekerij. Ze doen tot nu weinig nut, onze jonge lieden behoeven doorgaans degelijker lezing. Het is goed hierop de aandacht der belanghebbenden te vestigen, die op zich genomen hebben om in de behoefte onzer gevangenen te voorzien.

Ten slotte treden wij de kapel binnen, zij is ruim en wel versierd; elken zondag doet daar een Roomsche priester dienst, ten andere wordt ze overdag ook degelijk bezocht.

In dit beknopt verslag hebben wij enkel geschreven wat we zelf gezien hebben met het dubbel doel, de ouders en verwanten een rechtzinnig bericht te geven, anderzijds eenige verbeteringen aan te geven om het lot dezer gevangenen te verzachten. Wij hopen te zullen verhoord worden.

Namen, 24 Oktober 1915.

Dr. Falmagne. Baron de Thysebaert.

****

LEEST EN VERSPREIDT « VOORUIT »

****

versterkt, moeten de opvolgentlijke uitvoeringen der « Schotsche Symfonie » van Mendelssohn, « Le Carnaval romain » van Berlioz en « Mazeppa », eene symfonische studie van Liszt naar het gekende gedicht van V. Hugo, 't welk o.m. ook onzen stad noot P. Heckers heeft ingegeven, als eene muzikale gebeurtenis worden aangestipt, waarvan de herinnering niet spoedig zal uitgewischt zijn.

Er kon daarbij onder oogpunt van graduëering geene betere keus worden gedaan, en voor wat instrumentatie en orkestreering betreft, komen de drie produkten de volmaking geheel nabij. Afgezien van de uitzondere schikkingen en de grootere inspanning die dergelijke uitvoeringen vereischen, mogen wij den wensch uitdrukken op eene tweede en derde uitvoering ervan vergaat te worden. Intusschentijd aan de inrichters der kunstconcerten in 't Feestlokaal aanbevolen, als een ideale « kader » voor dergelijke gewrochten.

Mevrouw Jarcier (Larcier), dramatische sopraan der concerten Colonne en Lamoureux van Parijs, zong het aria van Margaretha uit « La Damnation de Faust » van Berlioz, « Liefdewaanzin » en « Hoop » van Schumann. Onze stadgenoot J. Haessaert droeg eene « Aanroeping tot de Natuur » voor, van Berlioz, en « Drie Droomen », « Dichterliefde » en « Wees niet boos», van R. Schumann. Beide kunstenaars hebben ons de vele moeilijke en ondankbare deelen ervan op verdienstelijke wijze voorgedragen en moeten in de eerste plaats voor hunne duidelijke uitspraak worden geluk gewenscht.

Aan het klavier de heer G. Metdepenninghen, die geheel bescheiden de zangers in de goede voor begeleidde. E. H.

SPORT

VOETBAL

De match Racing-Ganda. — Wij vernemen dat de Ganda in beroep gaat bij het Provinciaal Voetbal-Comiteit, tegen de beslissing van het lokaal Comiteit, dat de punten van den match Racing-Ganda aan de Racing toekende.

Stadsnieuws

— **STAD GENT. — OPEISCHINGEN.** — De Burgemeester brengt ter algemeene kennis dat hij de volgende mededeeling ontvangen heeft (vertaling):

« De aandacht van de Stad Gent wordt » gevestigd op het feit, dat al de erkenningen betreffende voeding, levensmiddelen, » voeder geleverd tot 14 of 20 December, » die niet tot den 5 Januari 1916 in de » Commandantuur ter goedkeuring ingediend geworden zijn, niet meer erkend » noch betaald worden. Er wordt verzocht » dit ter kennis van het publiek te brengen. »

De Kommandant der Etappe,
(get.) **Pulkowski.**

— **EEN BOTTERIK.** — Wij ontvangen klachten, over den ontvanger van het bureel der belastingen in de Eendrachtstraat, n. 73.

Dat heerschap heeft behoefte aan een handboek van wellevendheid naar het schijnt.

Zijn bediende is een man beleefd en voorkomend ten opzichte van hen, die hem om inlichtingen komen verzoeken, terwijl mijnheer de ontvanger zich verplicht acht tegenover de goede belastingschuldigen.

Dat heerschap heeft ongelijk; misschien denkt hij dat de koning zijn vader was en dat er niemand hem temmen kan.

Dat kan wel gebeuren.

Overigens zou een geleerd man de zoo juiste spreuk moeten kennen: La politesse est à l'esprit ce que la grâce est au visage.

Begrepen, Mijnheer de Receveur.

— **WENDT U voor uwe AUDENAARDSCHE BIEREN tot het huis M. VANDENHENDE,** Nieuwpoortstraat, 32, Gent. Men bestelt ten huize. (303

— **VALSCHMUNTERIJ ONTDEKT.** — Deze week traden twee personen in eene herberg te Mariakerke, en betaalden hunne verversching met een koperen stuk van twee frank der stad Gent. Men stelde vast dat het stuk valsch was en de twee gasten werden door de aanwezigen aangehouden, die de kerels aan de policie der gemeente overleverden.

De burgemeester van Mariakerke verwittigde den heer Pattyn, policiekommissaris der tiende wijk. Deze, vermoedens opgevat hebbende tegen een persoon, woonachtig Nieuwe Kerkstraat, 453, begaf zich naar dit huis.

Deze, Cambrai Orgi, oud 31 jaar, mouleerder van stiel, is Franschman van geboorte. De heer kommissaris, de woning doorzoekend, vond een volledig toestel van valschmunterij: vormen, lood, zink, enz. Ook ontdekte men talrijke valsche vijffrankstukken.

Cambrai, door den heer Pattyn ondervraagd, bekende 100 stukken van twee frank vervaardigd te hebben. Hij weigerde den naam van zijn medeplichtige, alsook de personen die valsche stukken uitgaven, te doen kennen.

De valschmunter is naar het gevang overgebracht.

— **DE HUISMOEDERS** die haar profijt beminnen, koopen de Koffie's van « Vooruit »

— **BERICHT.** — De levensbewijzen voor de burgerlijke en geestelijke pensioenen zullen afgeleverd worden Woensdag den 5 Januari 1916; de militaire pensioenen op Donderdag 6 Januari aanstaande.

— **RESTAURANT «VOORUIT», St-Pietersnieuwstraat.** — Zooals vroeger wordt in den Café om twaalf uren alle dagen warme soep opgediend aan 0,10 fr. den grooten schotel.

MEDEDEELINGEN

ESPERANTO. — Een kostelooze Zondagkursus met samenspraak zal aanvangen op Zondag 8 Januari 1916, in het lokaal « Bediendenvereeniging », Koornmarkt, 16, om 10 3/4 u. voor Dames en om 12 u. voor Heeren. «La Progreso».

Partijberichten

S. M. VOORUIT N. 1. — Zondag 2 Januari 1916, om 4 ure, in de Boekerijzaal van « Ons Huis », voortzetting der bespreking. De uitgenoodigde Bestuurleden der verschillende vereenigingen worden alleen toegelaten.

Soc. Wetenschappelijke Studiekring

Maandag vergaderen de leden van den Wetenschappelijke Soc. Studiekring weer om 7 1/2 ure 's avonds in de Boekerij «Ons Huis».

Burgerstand van Gent

GEBOORTEN van 28-29 December 1915: Rachel Van Loo, Ganzendriesstraat, 76. — Margaretha De Mol, Boomstraat, 21. — Frans Rerop, Kastanjestraat, 214. — Ludwina Sebruyns, Zeugnegee, 4. — Serafien Lippens, Hamerstraat, 142. — Doria Warny Kraaistraat, 39. — Augusta Coryn, Klein Meerhem, 14. — Evarist Dua, Sint-Pietersnieuwstraat, 150. — Clement D'hont Palmboomstraat, 16.

OVERLIJDENS van 28 December 1915: Margaretha Baute, z. b., 22 j., Kunstlaan, 35. — Filomena Vandamme, z. b., 57 j., wed. Temmerman, Van Crombrugghestr., 99. — René Smulders, 1 j., Pollepelstr., 32.

OVERLIJDENS van 29 December 1915: Maria Delfosse, z. b., 40 j., echtg. Wauters, Guinardstraat, 30. — August Drouhenbroodt, 7 m., Kortrijk.

Huwelijken van den 30 Decembr 1915.

Mortelmans Herman, bediende, Posthoornstraat, 3, met Nevejans Elodie, z. b., Nederkouter, 43.

Verriest Leon, handelaar, Coupuregang, 45, met Fenaux Martha, z. b., Marnixstraat, 20.

STAD ST-NIKOLAAS

Beweging van den Burgerlijken Stand van den 17 tot en met den 24 December 1915

HUWELIJKEN

Basilius Vande Velde, nijverheidsbediende, met Maria De Pillecyn, z.b. — Josephus De Vos, wever, met Pauline Mariën, breidster. — Gislenus Vandenbergh, blauwverwer, met Maria Waannan, dienstmeid.

OVERLIJDENS

Maria Ryckaert, 39 jaar, huishoudster, echtg. van Eduardus Vercauteren, Tereeckenmolen. — Dorothea De Grave, 30 jaar, z. b., woonachtig te Clinge. — Franciscus Van Cauteren, 69 jaar, metser, echtg. van Isabella Van Beveren, woonachtig te Dendermonde. — Alphonsus Van Avermaet, 50 jaar, kleermaker, Heymolen. — Barbara Durinck, 74 jaar, huishoudster, echtg. van Josephus De Pauw, Kattenheistraat. — Emmanuel-Josephus Van Zelst, 56 jaar, werkman echt. van Clementina Van Duren, Kleinhulststraat. — Johannes De Block, 35 jaar, mandenmaker, echtg. van Philomena Roosen, woonachtig te Temsche. — Leopoldus Didion, 27 jaar, ajusteur, woonachtig te Laeken. — Joannes Dutré, 41 jaar, werkman, Nieuwstraat.

2 kinderen onder de 7 jaren.

GEBOORTEN

Mannelijk 1. — Vrouwelijk 4.

HUWELIJKSAFKONDIGINGEN

Theophilus Van Daele, blokmaker, met Augusta Temmerman, breidster. — René Passemiers, letterzetter, met Lucia Barbier, cigarenmaakster. — Franciscus Bulteel, tabakbewerker, met Maria Baetens, cigarenmaakster. — Joachim Van Uytvanck, stoelmatter, met Maria Verdickt, fabriekwerkster.

Feesten en Vermakelijkheden

NEDERLANDSCH TOONEEL.

Zondag 2 Januari, om 7 ure: De Dief, tooneelspel in drie bedrijven van Henry Bernstein.

Donderdag 6 Januari, om 8 ure: De Dief, tooneelspel in drie bedrijven van Henry Bernstein.

Zondag 9 Januari, om 7 ure: derde opvoering van: Alleen op de Wereld.

Ter studie: Het dubbele Leven, tooneelspel in vier bedrijven van Willem Schurman.

STAATSBEDIENDE wenscht ontvangsten voor geneesheeren of ander vertrouwelijk werk te doen — letters J. C. A. (304

MEN VERLANGT te koopen Violoncelle 3/4. — Adres ten bureele van het blad.

Bestuur der Domeinen

KANTOOR GENT

Op Maandag 17 Januari 1916, om 3 ure namiddag zal de Ontvanger der Domeinen te Gent, ter herberg «De Jachthoorn» Onderstraat, 41, te Gent, openbaar verpachten voor 3, 6 of 9 jaren van af 1 Januari 1916, de grazingen wassende op de oevers der Schelde, der Brugschevaart en op gronden te Vinderhoute.

Ziet de plakbrieven. 311.

AANGEKOMEN 27, Dokplaats, Gent

Beste harde wasscherszeep in zakken van 40, 50 kilos. Voordeelige poederzeep in pakjes voor winkeliers en grootverkoopers. Zachte vaste bruine en groene zeep in vaatjes. — Beste kwaliteit. Goed gewicht. (8683

HOESTENDE OUDE LIEDEN



Hoeveel oude lieden worden niet gekweld door een hardnekkigen hoest, welke hun borst doet hijgen en piepen, welke hen kortademig maakt en hun de nachtrust belet. Weet gij wel dat die inspannende hoest voor Uw hart en voor Uw borst en longen zoo nadeelig is? Gij moet dien hoest genezen en wel zoo spoedig mogelijk voordat het te laat is, voordat Gij een ernstige borst- of hartaandoening vast hebt. Neemt onmiddellijk de wonderbare Abdijsiroop, dan zal de vastzittende slijm gemakkelijk en zonder pijn loskomen. De kriebelingen in Uw keel zullen wegblijven, Uw kortademigheid zal verdwijnen en weldra zal Uw hoest geheel genezen zijn. De

ABDIJSIROOP

is een beroemd middel tegen asthma, bronchiet, influenza, slijm- en kinkhoest, vallinq, en vele borst-, keel- en longaandoeningen. Onschadelijk zelfs voor kinderen en grijsaards.

Per flacon fr. 2.25, fr. 4.— en fr. 7.—. Eischt onze handelsbenaming L. VAN AKKER, Rotterdam. Hoofd-Depôt voor België: O. de Beul, Antwerpen. Verkrijgbaar in alle apotheken.

DE OORLOG

is geene reden om uwe rechten niet te doen gelden in erfenis, echtscheiding, slechte betalers, huispacht, werkongevallen; zijt gij gestraft; wilt gij genade enz. Aanvragen, smeekschriften, enz. Raad kosteloos van 8-11 ure en 3-5 ure. 's Zondag van 8-11 ure: Matthys, Zandberg, 8, te Gent.

ZAKKEN Inkoop en verkoop van alle soorten ledige occasie zakken.
A. HUYLEBROECK EN ZUSTER
GENT, 15, Slachthuisstraat, 15, GENT.

GIJ DIE LIJDT

aan zenuwkoortsen, hoofdpijn, tandpijn, vliegend fierecijn, kwalen welke u beletten te werken, gebruikt het wonderbare geneesmiddel, de

ZENUWPOEIERS VERGAELEN

Troost U gij die lijdt aan de kwalen der tandpijn, zenuwkoortsen, fierecijn, gij kunt volkomen genezen door het gebruiken van

VERGAELEN'S ZENUWPOEIERS

Aanstonds geeft de gekwellen van fierecijn, hoofdpijn, tandpijn, zenuwkoortsen, door het gebruik der

ZENUWPOEIERS VERGAELEN

Genezen in twee uren tijds van die vreeselijke kwalen der zenuwkoortsen, door het gebruiken van

VERGAELEN'S ZENUWPOEIERS

de doos van 6 poeiers fr. 0.75
id. 12 id. 1.26

ALLEENLIJK TE BEKOMEN
IN DE APOTHEEK
JEAN VERGAELEN
51 VELDSTRAAT 51
GENT

DAMMAN'S PATENT-ZOUT
Zwolle (Holland)
Het beste voor de Tafel en Boterbereiding
Kantoor :
M. LACQUET, Gent, 7, Bronstraat
(bij de Gouvernementstraat)
Depot : Onderbergen, 7, Gent

ALTIJD IN MAGAZIJN
AAN MATIGE PRIJZEN
een bijzondere groote keus van
GRAFMONUMENTEN
bij JAN MAHU
Hoek van het Gemeentekerkhof, 145
GENT
Bijzonderheid van Porseleinen Portretten

Huwelijkspapieren gratis
voor werklieden
Bureelen open alle zon- en feestdagen om 9 ure. Zwarte Zusterstraat, 18, Gent.

ACETYLEENGAS LAMPEN
VOOR
WOONHUIZEN en WERKPLAATSEN
KOOLSTOF (Carbure)
In 't groot en in 't klein
EDUARD ROUVROY
(électricien)
Electriek bouwkundige
GENT, Catalognestraat, 7
(BELFORT)
Electrieke Installaties J.D.V.

NAAR AMERIKA EN CANADA
per HOLLAND-AMERIKA LIJN via ROTTERDAM
Agent : *M. HARTOG*, te Terneuzen (Holland)
Verstrekt passagebilletten door de geheele wereld.

GEBRUIKT
BOLLANTAARNEN met carure voor de wagens, sillen; werkhuizen enz. zij branden ZONDER GEVAAR van ontploffing en hun gebruik is goedkoper dan de petroollichten.
Het grootste assortiment, aan de laagste prijzen van deze lampen van gebreveteerd stelsel, is te bekomen
36, VOLDERSTRAAT, GENT
(NAAST DE VELDSTRAAT)

Altijd in magazijn 25.000 pakken
CHOCOLAAD
alsook 1000 doozen crêmo van alle merken en der beste kwaliteit.
DUC, VERVAET, CESAR, BENSDORP
Huis Pieter VERVAET
Dampoortstraat, 20, GENT
Hulphuis : Steendam, 46
Alle soorten van Confiseriën, alsook Koffie, Bougiën, Confituren, Beschuit
Laagste prijzen der stad.

GEHEIME ZIEKTEN
De WITTE CAPSULEN VAN Dr DAVIDSON genezen radikaal zonder ververiestag, op allen ouderdom en bij beide geslachten, alle ziekten en inflammatiën der Waterwegen. Bloed en Nieren, zooals Uitbroeiingen, Witte Verbeuren, Puisterzeerigheden, Lendepijnen, Steen, troebele, pijnlijke of brandende Waters, Spoen. Nooit geene misbakking; zelfs bij de onderdrukte en in de ergste gevallen. 5,40 fr. de doos. Apotheker, 15, rue des Croisades, Brussel. Depot in Gent : De Roer, 88, Overpoortstraat, Antwerpen : 68, Meirenstraat.

Een buitenkansje !
—
Een Terugblik
Proeve eener Geschiedenis der Gentsche Arbeidersbeweging)
door AVANTI
800 bladzijden
Geïllustreerd
Handelsprijs : 5 fr.
Oorlogsprijs : 1.25 fr.
Te bekomen op ons bureel Hoogpoort, 29, (1e verdiep).

De echte Noorweegsche
LEVERTRAAN
is te bekomen in de
APOTHEEK-DROGERIJ
J. VERGAELEN 51, Veldstraat GENT

VOORDEELIG TE KOOPEN :
Sparren - Fasseel - Brandhout
8, Huidevetterskaai, 8, GENT
(Tusschen Slijpstraat en Achterlei)

MOEDERS!
Waarom één frank 75 betalen voor eene doos kindermeel als gij voor
fr. 1.25 eene groote doos
ZYMABLOEM
kunt koopen!
Daarmede zijt gij veertien dagen goed en waarborgt gij den goeden opgroei van uw kind.
DROGERIJ
Jos. COLLIN Brabantdam, 30 GENT

ZEEP — WENVET
(Eerste kwaliteit)
Beschikbaar aan vleelige prijzen. Adres HAZEWIND (aan Kiosk), Koornmarkt, Gent, 's morgens van 9 tot 11 ure. — Alsook bruine zeepatte zeep (genre Sunlicht) en zeeppoeder.

GEHEIME ZIEKTEN
Gang door bijzondere behandeling door specialist.
Raadpl. : Zon., dins., Vrijd. van 9 tot 12 u.
GENT, 84, Tanzenaar, 84, GENT

HOLLANDSCHE
Esperanza ZEEP
voor Groothal alleen
207, Kasteelboulevard, 207, Gent
van 2 totre

GEREGDE AANKOOPSTEN
VAN
- SARDIENEN -
Anchovis Zalm
CACAO in EDER
KONFIJN
NACHTLIKTEN
—
GENT
2, Graaf van Vlaanderenplaats

Verkoop alleenlijk per 20 kilos
KAAS-KOFFIE-CHOCOLADE
LEON SEAERT
Vaarstraat, Ge Dock)

MOEDERS OPGEPAST !!!
Neemt en koeft
DE PHOSPHOLINE
Nieuw phosphatenhoudend voedsel voor Boerlingen, Kinderen, zwakzijders, enz.
Het krachtigste en het voedzaamste.
Prijs der doos fr. 25
Algemeen Hoofdt :
JOS. COLLIN, APOTHEKER
30, BRABANTDAM, GENT
Ook verkrijgbaar in alle goedgepotheken en Drogerijen

VROEDVROUW Diplomale klas in Frankrijk en itgië. — Gewezen Adsistentes. — Nieuwe methode gewaarborgd vrij van allezar. Matige prijzen. 14, MARTELAARSPLAATS, 14, Matte, BRUSSEL (92

Schoencrème ECLA
Andere specialiteit *Lavalin* en alle andere merken vraag
Ledervet voor Schoenen
POMMADE VOOR STOEN
Mark « Soudanaise »
Levering van metalen doozen op vraag en naar monsters
Société ECLA - MEYER Frères
FABRIEKEN TE BRUSSEL
van chemische-technische produkten en metalen lakkingen
Vertegenwoordiger : Hotel de Termonde, GENT (Gedstatie)
Elke hoeveelheid